

Sygn. akt II Ca 722/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Paweł Hochman

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na posiedzeniu niejawnym w postępowaniu uproszczonym

sprawy z powództwa (...) z siedzibą we W.

przeciwko G. W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim

z dnia 8 lipca 2016 roku, sygn. akt I C 1617/15

1. oddala apelację,

2. zasądza od powoda (...) z siedzibą we W. na rzecz pozwanej G. W. kwotę 1200,00 zł. (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

SSO Paweł Hochman

Sygn. akt II Ca 722/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 8 lipca 2016 roku Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz. uchylił wyrok zaoczny z dnia 26 stycznia 2016 roku i oddalił powództwo (...) z siedzibą we W. przeciwko G. W. o zapłatę.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 15 lipca 2008 roku G. W. zawarła z (...) S.A. w K. (poprzednikiem prawnym (...) S.A. z siedzibą w W.) umowę kredytu konsumpcyjnego gotówkowego nr (...). Na podstawie przedmiotowej umowy (...) udzielił pozwanej kredytu w kwocie 4.170,79 złotych, który pozwana miała spłacać do dnia 25 lipca 2011 roku.

Pismem z dnia 27 maja 2009 roku (...) S.A. wypowiedział G. W. umowę kredytu nr (...) z dnia 15 lipca 2008 roku z uwagi na powstanie zaległości w spłacie kredytu.

W dniu 15 kwietnia 2010 roku (...) S.A. z siedzibą w W. wystawił przeciw/ko G. W. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z tytułu zaciągniętego kredytu nr (...) z dnia 15 lipca 2008 roku, a postanowieniem z dnia 26 lipca 2010 roku Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz. w sprawie I Co 1485/10 nadał temu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności.

W dniu 22 lutego 2011 roku wierzyciel (...) S.A. z siedzibą w W. skierował do Komornika Sądowego wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużniczce G. W. na podstawie wyżej wymienionego tytułu wykonawczego.

W dniu 31 marca 2014 roku (...) S.A. z siedzibą w W. zawarł z (...) z siedzibą we W. umowę przelewu wierzytelności.

Pismem z dnia 16 września 2014 roku wierzyciel (...) S.A. wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko G. W. w sprawie sygn. akt (...).

Postanowieniem z dnia 17 września 2014 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Maz. Aleksandra Błasiak-Dzereń na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. umorzyła postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko G. W. w sprawie (...).

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie, uwzględnienie ponieważ dochodzone roszczenie było przedawnione.

Motywuując powyższe wskazał, że w niniejszej sprawie strona powodowa domagała się zasądzenia od pozwanej kwoty 5.587.21 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, powołując się na umowę kredytu o nr (...), którą pozwana zawarła z (...) S.A. (poprzednio (...) S.A.) w dniu 15 lipca 2008 roku, do której zastosowanie mają przepisy art. 69 i następne ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (tekst jedn. Dz. U. z 2015r., poz. 128). Powód wskazywał przy tym, że wierzytelność wobec pozwanej wynikająca ze wskazanej umowy nabył na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 1 kwietnia 2014 roku (art. 509 k.c.).

W ocenie Sądu Rejonowego materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie jednoznacznie wskazuje, iż stronie powodowej przysługiwało roszczenie o zapłatę kwoty żądanej pozwem. Strona powodowa w celu wykazania przysługującej jej wierzytelności przedstawiła umowę kredytu zawartą przez G. W. z (...) S.A. z siedzibą w W. (poprzednio (...) S.A. z siedzibą w K.), wypowiedzenie umowy kredytu, bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przez (...) S.A. z siedzibą w W., postanowienie Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. dnia 26 lipca 2010 roku w sprawie I Co 1485/10 o nadaniu ww. bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności.

Z uwagi na fakt niekwestionowania przez stronę pozwaną skuteczności zawarcia umowy o kredyt, umowy cesji wierzytelności oraz wysokości dochodzonego roszczenia, Sąd Rejonowy uznał, że dokonany przelew wierzytelności był skuteczny jednakże powództwo nie mogło zostać uwzględnione z uwagi na skutecznie podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia roszczenia.

W tym zakresie wskazał, że zgodnie z art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowa oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy latami. Trzyletni termin przedawnienia ma zastosowanie również do roszczeń banku wobec osoby niebędącej przedsiębiorcą (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 stycznia 2007 roku, IV CSK 356/06., LEX nr 276223), a zatem również do roszczeń banku wobec osoby fizycznej wynikających z umowy kredytu gotówkowego.

Jak wynika z umowy kredytu pozwana zobowiązała się spłacić dług wraz z odsetkami do dnia 25 lipca 2011 roku. Z uwagi na powstanie zaległości w spłacie kredytu (...) S.A. pismem z dnia 27 maja 2009 roku wypowiedział G. W. umowy kredytu nr (...). Następnie w dniu 15 kwietnia 2010 roku (...) S.A. wystawił przeciwko G. W. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), któremu w dniu 26 lipca 2010 roku Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz. w sprawie I Co 1485/10 nadał klauzulę wykonalności. Wprawdzie w dniu 22 lutego 2011 roku wierzyciel pierwotny – (...)S.A. wystąpił do Komornika Sądowego z wnioskiem o wszczęcie przeciwko pozwanej egzekucji, jednakże po dokonaniu cesji wierzytelności przysługującej mu wobec G. W., pismem z dnia 16 września 2014 roku cofnął wniosek i wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego.

W wyniku złożonego przez wierzyciela wniosku, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Maz. Aleksandra Błasiak-Dzereń na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. postanowieniem z dnia 17 września 2014 roku umorzyła postępowanie prowadzone przeciwko G. W. w sprawie (...).

Sąd Rejonowy podzielił stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 19 lutego 2015 roku, III CZP 103/14, zgodnie którym umorzenie postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela – banku, prowadzącego egzekucję na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego klauzulą wykonalności – niweczy skutki przerwy biegu przedawnienia spowodowane złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji.

Z tych też względów skutek przerwania biegu przedawnienia spowodowany złożeniem przez pierwotnego wierzyciela wniosku o wszczęcie egzekucji został zniweczony. Ostatnią czynnością podjętą przez wierzyciela skutkującą przerwaniem biegu terminu przedawnienia było wystąpienie do sądu o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności i nadanie klauzuli wykonalności przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz. w sprawie I Co 1485/10 w dniu 26 lipca 2010 roku.

W świetle powyższego Sąd Rejonowy uznał, że powód występując z pozwem dnia 4 sierpnia 2015 roku uchybił trzyletniemu terminowi przedawnienia, albowiem roszczenie to przedawniło się z upływem 3 lat od ostatniej skutecznej czynności podjętej w celu jego dochodzenia, a mianowicie z dniem 26 lipca 2013 roku. Przedawniły się również roszczenia odsetkowe, albowiem roszczenia o odsetki ulegają przedawnieniu w terminie przewidzianym dla świadczenia głównego.

Dlatego też Sąd Rejonowy w trybie art. 347 k.p.c. uchylił wyrok zaoczny i oddalił powództwo.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości apelacją pełnomocnik strony powodowej. Apelujący zarzucił wyrokowi naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.: art. 203 § 2 k.p.c. w związku z art. 825 pkt 1 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie w okolicznościach sprawy wyrażające się w uznaniu, że wniosek wierzyciela pierwotnego o umorzenie postępowania egzekucyjnego niweczy skutek złożonego wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w postaci przerwania i zawieszenia biegu terminu przedawnienia do czasu jego zakończenia, a przez to błąd w ustaleniach faktycznych polegający na wadliwym przyjęciu, że bieg terminu przedawnienia roszczenia powoda upłynął przed wytoczeniem przez niego powództwa.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa poprzez zasądzenie od pozwanej G. W. na rzecz powoda kwoty 5.587,21 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik pozwanej wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów procesu za postępowanie apelacyjne według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest niezasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Dokonane przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne są wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia i Sąd Okręgowy przy rozpoznawaniu apelacji przyjął je za własne. Na aprobatę zasługują także rozważania prawne Sądu Rejonowego.

Wbrew zarzutom podniesionym w apelacji Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, że dochodzone w niniejszej sprawie przez stronę powodową roszczenie jest przedawnione.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 203 § 2 k.p.c. w związku z art. 825 pkt. 1 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., wskazać należy, iż w orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym do cofnięcia wniosku wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym znajduje odpowiednie zastosowanie przepis art. 203 § 2 k.p.c. Stanowisko takie należy podzielić mimo istnienia odosobnionych poglądów przeciwnych, a argumentacja podnoszona w ramach ustalonej już linii orzecznictwa Sądu Najwyższego jest w pełni trafna.

Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił, że do przerwania biegu przedawnienia dochodzi zarówno na skutek złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, jak i na skutek wszczęcia postępowania egzekucyjnego na jego podstawie, jako że nie ma wątpliwości, iż czynności te należy uznać za czynności podjęte bezpośrednio w celu egzekwowania roszczeń w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 roku, III CZP 101/03, Legalis Nr 61004 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 roku, IV CSK 156/11, Legalis Nr 45483, z dnia 12 stycznia 2012 roku, II CSK 203/11, Legalis Nr 480469, z dnia 17 grudnia 2004 roku, II CK 276/04, Legalis Nr 84407, z dnia 22 stycznia 2008 roku, V CSK 386/07, Legalis Nr 117745, z dnia 21 maja 2010 roku, II CSK 614/09, Legalis Nr 381542 oraz z dnia 4 października 2012 roku, I CSK 90/12, Legalis Nr 381542.).

Choć przerwanie biegu przedawnienia przez tego rodzaju czynności prowadzi do skutków ujętych w przepisie art. 124 § 1 i 2 k.c. i przedawnienie co do zasady biegnie na nowo z chwilą zakończenia postępowania klauzulowego lub egzekucyjnego, to jednak, zgodnie z obecnie ugruntowanym poglądem, zwrot wniosku bądź umorzenie postępowania na podstawie art. 823 k.p.c. lub art. 825 pkt 1 k.p.c. niweczą materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania przerwania biegu przedawnienia (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2015 roku, III CZP 103/14, Legalis Nr 1182728 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2003 roku, II CK 113/02, Legalis Nr 62460, z dnia 23 stycznia 2007 roku, V CSK 386/07, Legalis Nr 117745 i z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14, Legalis Nr 1186869

Do uchylenia ex tunc skutku w postaci przerwania biegu przedawnienia dochodzi na podstawie art. 203 § 2 k.p.c., który w postępowaniu egzekucyjnym należy odpowiednio stosować w oparciu o art. 13 § 2 k.p.c.

W uchwale z dnia 19 lutego 2015 roku w sprawie III CZP 103/14, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że cel regulacji art. 203 § 2 k.p.c., jest tym bardziej pożądanym w postępowaniu egzekucyjnym, albowiem w tym postępowaniu dochodzi do zastosowania wobec dłużnika środków przymusu. Wykładnia ta pozostaje niezmienna również w sytuacji, gdy komornik umarza postępowanie egzekucyjne na wniosek wierzyciela, który już w toku egzekucji dokonał przelewu egzekwowanej wierzytelności, czyli innymi słowy, gdy bank w chwili złożenia wniosku nie był już wierzycielem wskutek zbycia w toku egzekucji wierzytelności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym niestandardyzowanemu sekurytyzacyjnemu funduszowi inwestycyjnemu zamkniętemu niemającemu uprawnienia do wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego.

Powyższe znajduje pełne potwierdzenie w uchwale z dnia 29 czerwca 2016 roku wydanej w sprawie III CZP 29/16, Legalis Nr 1469243, w której Sąd Najwyższy jednoznacznie stwierdził, że nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.).

Wywody skarżącego w omawianym zakresie są jedynie polemiką z argumentami orzecznictwa i nie mogą prowadzić do zmiany zaskarżonego wyroku.

W konsekwencji powyższego stwierdzić należało, że Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że czynnością, która w niniejszej sprawie spowodowała przerwanie biegu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.c. było wszczęcie przez pierwotnego wierzyciela, tj. (...)S.A. z siedzibą w W. postępowania o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Postępowanie to zakończyło się wydaniem przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz. postanowienie z dnia 26 lipca 2010 roku w sprawie I Co 1485/10 o nadaniu klauzuli wykonalności temu tytułowi. Data nadania klauzuli wykonalności stanowi zatem termin, od którego bieg przedawnienia biegnie od nowa. Dalsze czynności podjęte przez poprzedniego wierzyciela nie wywołały skutki w postaci przerwania biegu przedawnienia, albowiem postępowanie egzekucyjne z wniosku (...)S.A. w W. prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Maz. w sprawie (...) zostało umorzone na podstawie art. 825 ust. 1 k.p.c. na wniosek wierzyciela.

Skoro zatem w sprawie niniejszej postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu zakończyło się w dniu 26 lipca 2010 roku, a prowadzone na podstawie tego tytułu postępowanie egzekucyjne nie miało

wpływ na bieg terminu przedawnienia, to przyjmując, że trzyletni termin przedawnienia (art. 118 k.c.) biegł od dnia 26 lipca 2010 roku należało uznać, że pozew wniesiony dopiero w dniu 4 sierpnia 2015 roku, został złożony po upływie terminu przedawnienia i powództwo oddalić, co też Sąd Rejonowy prawidłowo uczynił.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w punkcie „1” sentencji.

O kosztach postępowania za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., ustalając ich wysokość w oparciu § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku (Dz. U. z 2015r., poz. 1804), w brzmieniu obowiązującym do dnia 27 października 2016 roku.